

**Skånes Arkivförbund
verksamhet 2018**

Bild på framsida: Jubileumstårtan vid Medlemsforum och årsmötet i april 2018 . Foto: Christel Palmqvist.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2018

MEDLEMMAR

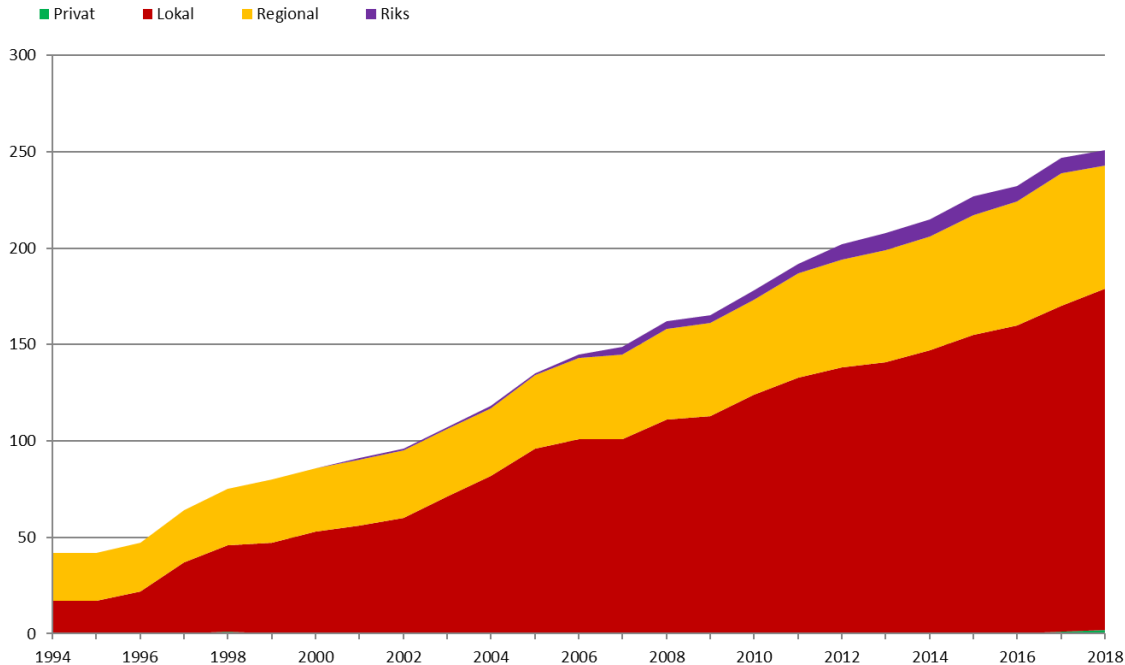
Skånes Arkivförbunds medlemsstock växer stadigt och vid utgången av året är 251 organisationer registrerade som medlemmar. 14 nya organisationer har tillkommit och ytterligare en person har uppmärksammat den nya möjligheten för enskilda personer att bli stödjande medlem. 11 organisationer har avförts som medlemmar varav 8 med anledning av att de har upphört eller gått samman och bildat nya organisationer. Medlemslista för 2018 följer efter verksamhetsberättelsen.

Skånes Arkivförbund har under 2018 varit medlem i följande organisationer: Arbetsgivaralliansen, Arbetarnas kulturhistoriska sällskap, Centrum för Arbetarhistoria, Folkrorelsernas Arkivförbund, Föreningen för arkiv- och informationsförvaltning, Föreningen Riksarkivets vänner, Handikapphistoriska föreningen, Skånes Hembygdsförbund, Svenska Idrottshistoriska föreningen och Sveriges Länsarkivarieförening.

Skånes Arkivförbund hälsar nya medlemmar varmt välkomna!

*Bäverns samfällighetsförening, Höör
Equmeniakyrkan i Höör
Företags MIX i Eslöv ekonomisk förening
Hela Sverige ska leva, Skåne
IOGT-NTO 51 Ängelholm
IOGT-NTO 81 Fred och Endräkt, Hästveda
IOGT-NTO 86 Hoppets Lycka, Klippan
Karin och Johanna Anderssons stiftelse
Ljungens Villaägareförening, Höllviken
Lunds Kvinnliga Gymnastikförening
Malmö-Ystad Skyttekrets
Montelinska stiftelsen
Perstorps Hembygdsförening
Studieförbundet Vuxenskolan, Skåneland*

Medlemsutveckling hos Skånes Arkivförbund 1994-2018

Tabell: Medlemsutveckling 1994-2018.

Skånes Arkivförbunds styrelse 2018: Hans Wilson, Rolf Johansson, Håkan Månsson, Mats Helmfrid, Göran Blohm, Monica Molin, Gustav Hofvander, Sven Eric Davidsson, May Öberg, Sven Rosborn, Anna Ketola (arkivchef). Saknas på bild: Ingela Frid. Foto: Christel Palmqvist.

STYRELSE

Styrelsen har under året haft följande sammansättning:

Ledamöter:	Mats Helmfrid, ordf. Gustav Hofvander, vice ordf. Göran Blohm Hans Wilson Håkan Månsson Ingela Frid May Öberg Monica Molin Rolf Johansson Sven Rosborn Sven-Erik Davidsson	Lunds kommun Byggnads Skåne Författarcentrum Syd Skånes Hembygdsförbund IOGT-NTO Skånedistriktet Studieförbundet Vuxenskolan SPF Seniorerna Skånedistriktet Lunds Arbetskommun Riksarkivet, Landsarkivet i Lund Skånska Akademien Studieförbundet Bilda
Revisorer:	Monica Nilsson Anders Thulin	Gärds Härads hembygdsförening Auktoriserad revisor, PwC i Sverige AB
Revisorsup.:	Lennart Engleson	Skåneländska Gastronomiska Akademien
Valberedning:	Stig Brosén Gun Larsson Monica Molin	SPF Seniorerna Skånedistriktet Skånes Hembygdsförbund Styrelsen

PERSONAL

<i>Anna Ketola</i>	Arkiv- och verksamhetschef 100 % (80 % under perioden 1 september-31 december) sedan 2004 (2002).
<i>Anna-Charlotte Kriedemann</i>	Arkivassistent 50 % sedan 2017. Anna-Charlotte arbetade främst med ordnings- och förteckningsarbete.
<i>Caroline Lind</i>	Arkivpedagog 100 % sedan 2014 och 90 % från oktober samt föräldraledig januari-mars. Caroline ansvarade för arkivets förmedlings- och arkivpedagogiska verksamhet.
<i>Christel Palmqvist</i>	Arkivassistent 75 % sedan 2010. Arbetade med databaser och registervård.
<i>Marsanna Petersen</i>	Dokumentationsansvarig arkivarie 100 % sedan 2017.
<i>Mathias Carlson</i>	Vikarierande arkivpedagog 50 % samt projektanställning 50 % perioden januari till mars och 50 % projektanställning april till 8 juni. Mathias var projektledare för projektet: "Metodutveckling av kommunspecifika arkivpedagogiska resurser för Skånes skolor".
<i>Susanne Palm</i>	Ekonomi- och arkivassistent 50 % sedan 2017. Susanne arbetade med ekonomi och med arkivförbundets bibliotek.
<i>Ulrika Nilsson</i>	Tidsbegränsad anställning som arkivarie 100 % perioden 18 juni 2018 – 17 juni 2019. Ulrika arbetade främst med samlingar och forskarservice.
<i>Calle Ketola</i>	Sommarjobb som arkivassistent under perioden 25 juni – 24 augusti.
<i>Ebba Stenson</i>	Verksamhetsförlagd praktik inom ABM-master under perioden 5-30 november.

MÖTEN

Årsmöte hölls den 21 april på Arkivcentrum Syd i Lund. 40 personer deltog och som mötesordförande valdes Lennart Prytz (Kommunfullmäktiges ordförande i Lund). Liksom de senaste åren genomfördes årsmötet på en lördag och programmet inleddes med ett Medlemsforum.

Styrelsen samt arbetsutskottet har under året haft möten vid 9 respektive 8 tillfällen. I början av december genomfördes ett gemensamt diskussionseminarium med styrelse, valberedning och personal. Agendan styrdes av frågor som tagits fram inom ramen av projektet och förstudien Gång gång på nätet: Vad är föreningslivets digitalisering? Hur ser den ut och hur yttrar den sig? Vilken är Skånes Arkivförbunds roll i förhållande till föreningslivets ökade digitalisering? Hur ska vi förhålla oss till denna i vårt arbete och vilket material ska vi samla in?

Skånes Arkivförbunds arbetsutskott deltog i maj i interregionalt möte med Hallands Arkivförbund, Arkiv Kronoberg och Blekingearkivet i Bräkne Hoby.

Yngsta deltagaren på årsmötet Alex Nord, 2 år. Alex är dock rutinerad som föreningsaktiv då han redan var med vid Arkivförbundets årsmöte 2017. Foto: Marsanna Petersen.

LOKALER

Skånes Arkivförbunds lokaler ingår sedan april 2003 i samverkans- och samlokaliseringsprojektet Arkivcentrum Syd (ACS) vid Gastelyckan i Lund. Huvudmän för ACS är Region Skåne, Riksarkivet och Lunds universitet och förutom Skånes Arkivförbund ingår också Lunds stadsarkiv, Polismyndigheten i Skåne samt Folklivsarkivet och Biologiska museet vid Lunds universitet. Utöver dessa har också Skånes Hembygdsförbund, Skånes Släktforskarförbund och DIS-Syd sina respektive kansli på ACS.

På ACS delar institutionerna expedition, forskarsal, pausrum för forskare, referensbibliotek, grupprum och utbildningssalar samt hörsal. Skånes Arkivförbund hyr kontor och magasin av Region Skåne och disponerar magasin, kontorsrum, konferensrum och personalutrymmen på Porfyrvägen 19 som ingår i samlokaliseringsprojektet ACS. Sedan 2015 delar vi kontorsbyggnad med Skånes Hembygdsförbunds kansli vilket medfört en rad praktiska samordningsvinster, kunskapsdelning och samarbeten för de båda förbunden. Skånes Hembygdsförbund deponerar också sitt referensbibliotek hos Arkivförbundet.

Foto: Anna Ketola.

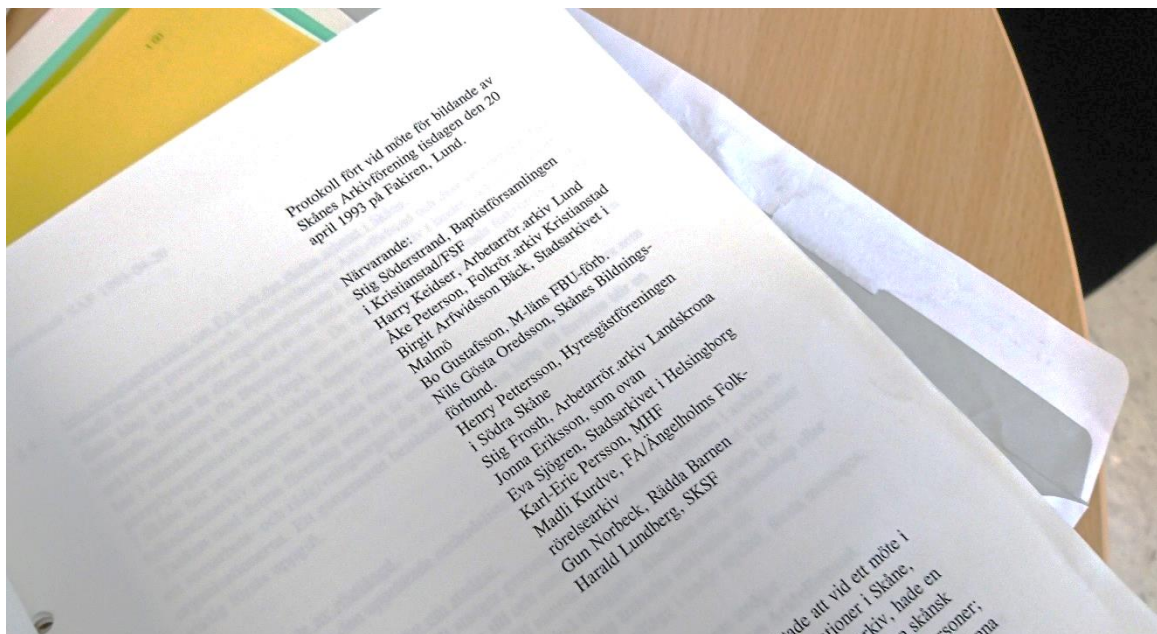

Foto: Anna Ketola.

VERKSAMHET

Att skapa ett folkrörelsearkiv i Skåne hade redan innan 1993 diskuterats i många år, men av olika anledningar hade det inte kunnat realiseras. Under Folkrörelsernas Arkivförbunds (FA) höststämma 1992 diskuterades frågan och man beslöt att försöka bilda en regional arkivorganisation i Skåne. Ett möte utlystes genom FA:s försorg den 16 mars 1993 i Hässleholm. Mötet samlade 18 personer och man tillsatte en arbetsgrupp vars uppgift var att ombesörja bildandet av en folkrörelseorganisation i Skåne. Sammanställande blev Harald Lundberg (Bjärred). Den 20 april 1993 bildades Skånes Arkivförbund, stadgar antogs och en interimsstyrelse valdes till att leda arbetet fram till årsmötet 1994. Under hela året 2018 har verksamheten präglats av att förbundet firat 25-årsjubileum.

REPRESENTATION OCH FÖRTROENDEUPPDRAG

Under året har arkivchefen Anna Ketola ingått i Arkivcentrum Syds verksamhetsråd samt i dess strategigrupp. Caroline Lind och hennes vikarie Mathias Carlson har deltagit för förbundets räkning i den utåtriktade gruppen på ACS. Anna ingår i det regionala nätverket ABM-Skåne och har deltagit i Region Skånes kulturförvaltnings kulturarvsmöten samt tillsammans med Gustav Hofvander i möten med Region Skånes kulturnämnds kulturarvskollegium. Under året har Anna också ingått som regional representant för Skåne i gruppen för nationell samordning av Arkivens dag.

Anna Ketola är utsedd av regeringen att ingå i Riksarkivets samarbetsråd för enskilda arkiv, och rådet har under året haft två möten. Anna har också 2018 haft förtroendeuppdrag som vice ordförande i Folkrörelsernas Arkivförbund (FA) samt fram till mars varit ledamot i Föreningen Sveriges Länsarkivariers styrelse. Hon ingick i FA:s utbildningsgrupp, var redaktör och ingick i författargruppen för en ny handbok för och om enskilda arkiv i FA:s regi som publicerades av Studentlitteratur i maj 2018. Vid bildandet av den nya riksintresseorganisationen Svenska Arkivförbundet valdes Anna att ingå i dess interimsstyrelse fram till årsskiftet 2018/2019 och hon ingår också i arrangörs- och planeringsgruppen för den nationella Arkivveckan i Uppsala i maj 2020 (AVEC2020) för både FA:s och Svenska Arkivförbundets räkning. Anna tillsammans med Caroline Lind utgör en del av arbetsgruppen för webbplatsen "Folk i rörelse".

REPRESENTATION VID MÄSSOR, SEMINARIER, KONFERENSER ETC.

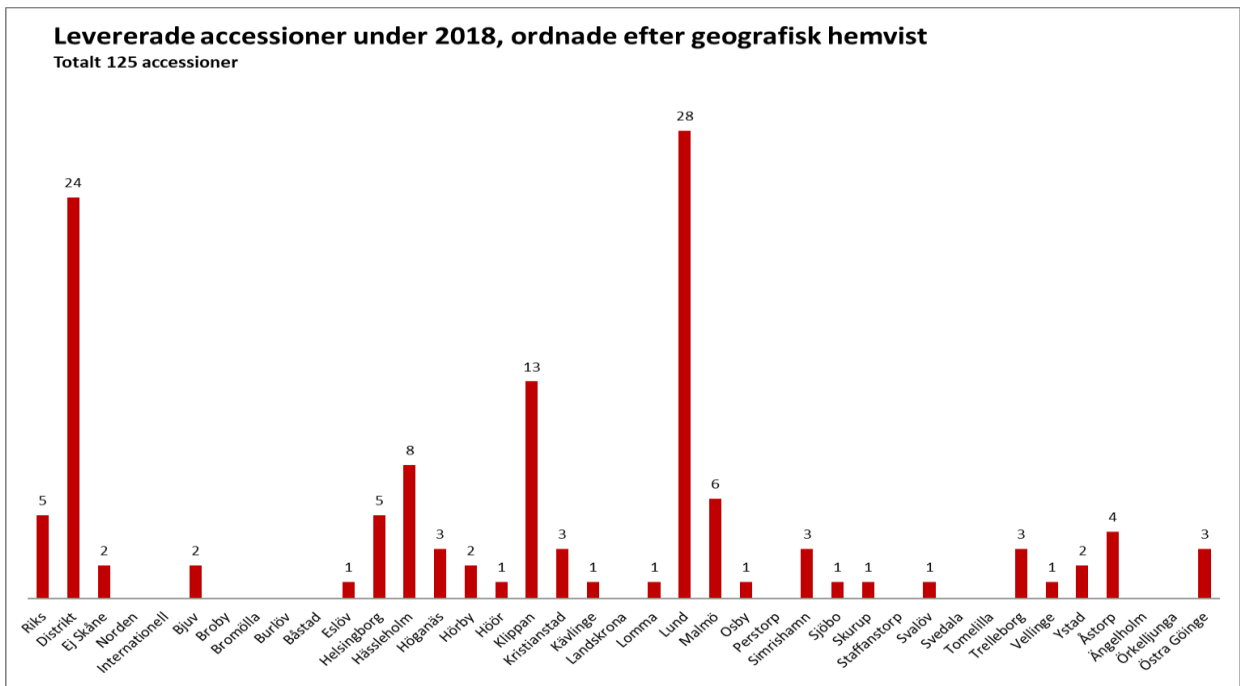
13 mars	Seminarium Rörelsernas museum, Malmö.
16 mars	Fotoseminarium och Riksarkivet 400 år, Landskrona. Arr. Region Skåne, Riksarkivet och Landskrona Foto.
17 april	Folkhögskolan Hvilans 150-årsjubileum, Åkarp.
19 april	Riksarkivets 400-årsjubileum, Lund.
3 maj	Seminarium: Arkivprofessionen i framtiden. Arr. Riksarkivet, Lund.
5 maj	Skånes Hembygdsförbunds stämma, Broby.

14 maj	Seminarium: Tillgängligt berättande, Arr. Skånes Hembygdsförbund, Hässleholm.
23-24 maj	FA/NAF konferens, Folkrörelsernas Arkivförbunds stämma samt bildandemöte av Sveriges Arkivförbund, Riksarkivet, Stockholm.
24-25 maj	Riksarkivets konferens om e-arkiv för enskilda arkiv, Stockholm.
31 maj	Seminarium av ABM-Skåne: För ett Sverige som håller ihop. Kristianstad.
1 juni	Workshop: Digitala strategier. Region Skåne, Malmö.
11 juni	Seminarium: Välkommen till Sverige. Arr. Region Skåne, Malmö.
30-31 aug	Kulturpedagogiska nätverksdagar, KPN, Landskrona Museum. Arr. Region Skåne.
11-13 sept	Studieresa till Helsingfors, Finland, med studiebesök hos Svenska Centralarkivet, Design-centrum, Sveaborg, Nordisk Kulturkontakt, Finska Riksarkivet och Svenska Litteratursällskapet.
18 sept	Seminarium: Flyktindokumentation och Samarbete. Om samarbete mellan universitet och övrig kultursektor, Lunds universitet.
25 sept	Seminarium: Samtal om digital utveckling, Malmö. Arr. Region Skånes Kulturförvaltning.
27 sept	Seminarium med Sharon McDonald: Understanding Memorylands and Heritage in a Digitalized and Mobile World, Lunds universitet.
3 okt	Seminarium med Evelina Liljequist: Digitala förbindelser – hbtq-personers meningsskapande i relation till sociala medier, identitet och plats i norra Sverige, Lunds universitet.
26 okt	Möte och samtal med Arkivutredningen, Lund.
6 nov	Utbildning: Dialogbaserat lärande. Arr. KPN, Malmö.
15 nov	Uppvaktnings av Skånes Hembygdsförbund 90 år, Lund.
28-29 nov	FA/NAF och Svenska Arkivförbundets höstkonferens och extra stämmor, Gävle.
28-29 nov	DOSS årsmöte, Sjöhistoriska Museet, Stockholm.
29-30 nov	Seminarium "E-arkiv, så funkade det", arr. Föreningen Sveriges Länssarkivarier, Gävle.
30 nov	Seminarium av ABM-Skåne: Kulturarv för ett Sverige som håller ihop. Lund.
3 dec	Seminarium "Integration i Skåne", arr. Partnerskap Skåne.

SAMLINGAR

LEVERANSER

Under året har Arkivförbundets samlingar växt med närmare 83 hyllmeter, vilket motsvarar 125 accessioner/förvärv. Arkivhandlingar har kommit in kontinuerligt under året dock med tyngdpunkt på februari och under juli, augusti och september. Flera av leveranserna har varit tilläggsleveranser från våra befintliga medlemmar medan några kommer från nyttillkomna medlemmar, eller medlemmar som inte har levererat arkivhandlingar tidigare. Många av förvärven är dock gåvor från organisationer som inte är verksamma längre.

Arkivförbundets personal hämtar arkivet från Föreningen 1041 Svedberg i Viken/Klappe. Foto: Christel Palmqvist.

Av de större leveranserna kan nämnas Kommunförbundet Skåne och Naturskyddsföreningen i Skåne som har levererat ca 14 respektive ca 10 hyllmeter samt GS Facket för skogs-, trä- och grafisk bransch avd 1 Västra Skåne som har inkommit med 8 hyllmeter arkivhandlingar. Här kan också nämnas tre större leveranser som har inkommit genom Peter Tuvegård, tidigare medarbetare hos IOGT-NTO. Peter har gjort en stor insats för att samla in och informera oss om handlingar från verksamma och nerlagda föreningar inom nykterhetsrörelsen.

ARKIVVÅRDSARBETE I ARKIVFÖRBUNDETS SAMLINGAR

En del av Arkivförbundets basverksamhet är att ordna och förteckna arkiven så att det blir lättare för medlemsorganisationer, forskare och besökare att ta del av dem. Men på grund av en eftersläpning som uppstod under 2017 i arbetet med leveranser och ordnings- och förteckningsarbetet har inga färdiga arkivförteckningar upprättats under 2018. Resurser har lags på uppföljning och omstrukturering av rutiner för mottagande av leveranser samt på förberedande arbete för att färdigställa arkivförteckningar ur konceptförteckningar från ordningsarbete som gjorts under 2017 och 2018. Samtliga konceptförteckningar från 2017 och 2018 kommer förtecknas färdigt och tillgängliggöras. Anm. Från 2017 och 2018 finns 50 hlm (ca 740 volymer) i konceptförteckningar.

Bild ur Arbetarrörelsen i Lundabygdens bildsamling. Demonstrationståg 1950-60-tal.
Foto: Kurt Hagblom, Lund.

DIGITALISERINGSPROJEKT – FOTOGRAFIER

Arkivförbundets projekt att digitalisera arkivets fotosamling inleddes 2014 och har fortgått även under 2018. Ett digert arbete då samlingen i slutet av 2018 bestod av 21 848 registrerade bilder och nästan lika många oregistrerade. Under året har det lagts in 232 poster (JPEG-format) i arkivförbundets bilddatabas och 232 (TIFF-format) i det digitala bildarkivet. Vid årsskiftet 2018/2019 fanns det 3 766 poster registrerade i databasen.

Arbetet med Arbetarrörelsens Arkiv i Lundabygden fotosamling avslutades under våren 2018. En samling som bestod av mer än 900 foton. Under slutet av året inleddes arbetet med fotosamlingen som består av ca 500 foton och som hör till arkivet från Kristianstads kår av Frälsningsarmén.

Utöver digitalisering av foto ur bevarade arkiv i samlingarna genomfördes även digitalisering av handlingar på beställning av medlemmar och forskare. Antalet beställningar under 2018 resulterade i 70 filer av digitaliserade dokument.

Uppackning av den medicinhistoriska boksamlingen från Helsingborg – en deposition av Region Skåne.
Foto: Marsanna Petersen.

MEDICINHISTORISKA BOKSAMLINGEN FRÅN LUND OCH HELSINGBORG

Under 2018 tecknades avtal med Region Skåne rörande dess deposition av den medicinhistoriska boksamlingen från Lund och samlingen har tillgängliggjorts ytterligare genom utökad information om samlingen på Arkivförbundets webb. På webbplatsen finns nu information om boksamlingen och hur man kan söka i denna genom biblioteksdata-basen Libris. I december utökades Region Skånes deposition med den tidigare nedpackade medicinhistoriska boksamlingen från Helsingborg.

FORSKARSERVICE

Under 2018 har Arkivförbundet haft besök av 72 forskare i vår gemensamma forskarsal på Arkivcentrum Syd. Vi har också tagit emot 12 kvalificerade förfrågningar genom mail eller telefon som medfört utredningsarbete i varierad omfattning. Av besökande forskare var 23 från medlemsorganisationer som forskade i eget material, 31 var studenter som haft forskaruppgifter inför projekt såsom Arkivens dag, masteruppsats och presentation.

Av bevarat arkivmaterial i våra samlingar har forskarförfrågningar och forskarärenden omfattat eftersökning i handlingar från en stor bredd av kategorier/genrer. Arkivförbundet kategoriserar bevarade arkivbildare efter 14 olika genrer (många hör till flera kategorier) och under 2018 var det forskning i alla utom i kategorin företagsarkiv. Av våra kategorier är religiösa organisationer den som har varit mest efterfrågad, medan nykterhet, idrott och kategorin övriga har varit nästan lika populära. Inom kategorin övriga har organisationer för till exempel döva och hörselskadade, kvinnoorganisationer och Medicinhistoriska sällskapets bibliotek varit efterfrågade.

Det är väldigt roligt när forskning i Arkivförbundets samlingar blir publicerad och på så vis når ut till en bredare publik. Boken *Naturliga medborgare. Friluftsliv och medborgaruppfostran i scoutrörelsen och Unga Örnar 1925-1960* av Björn Lundberg publicerades under 2018. Björn Lundberg är historiker vid Lunds universitet och undersöker i sin avhandling friluftsliv som en metod för medborgarfostran i två svenska barn- och ungdomsverksamheter: scoutrörelsen och Unga Örnar. I sin forskning har han utgått från arkivmaterial bland annat från Skånes Arkivförbund där han studerat handlingar från Unga Örnar Lundakretsen, Unga Örnar Skåne distriktet och Eslövs scoutkår. Björn kommer medverka i vårens Onsdagscaféer i februari 2019 då han ska berätta om sin avhandling och sitt sökande i arkiven.

Ytterligare en publikation som möjliggjorts genom forskning i arkivhandlingar bland annat hos Skånes Arkivförbund är privatforskaren Eva Kjerström Sjölin's populärvetenskapliga essä om den mytomspunna Hildur Sandberg: *Sökandet efter Hildur och sanningen*, och som gavs ut under 2018.

DOKUMENTATIONS- OCH INVENTERINGSPROJEKT: RÖRELSE I SKÅNE

Enligt tidigare beslut har Arkivförbundet valt att dokumentations- och inventeringsprojektet Rörelse i Skåne ska ligga vilande under jubileumsåret 2018 för att åter gå vidare i projektet 2019. Vid slutet av året 2018 påbörjades förberedelserna för att lokalt synliggöra Skånes Arkivförbunds verksamhet och det lokala föreningslivet under perioden 2019 – 2020 i fokuskommunerna Trelleborg, Skurup och Svedala.

PROJEKT OM FÖRENINGSLIVETS DIGITALISERING – GÅNG GÅNG PÅ NÄTET

Under 2018 fick Skånes Arkivförbund beviljade projektmedel från Region Skåne och Riksantikvarieämbetet till studien "Gång gång på nätet – En förstudie om möjliga samarbeten för bevarandestrategier av föreningslivets ökade digitalisering". Syftet med projektet är att göra en kort explorativ förstudie där Arkivförbundet i samråd med föreningar, arkiv och forskare utforskar idéer och möjligheter för att i ett större gemensamt projekt studera föreningslivets ökade digitalisering. Projektet påbörjades i slutet av 2018 med att knyta kontakt med potentiella samarbetspartners som vi kommer att arbeta vidare med under 2019. En plan är att förstudien ska skapa grund för ett större projekt att utarbeta alternativa strategier och metoder för att Arkivförbundet ska kunna hantera digitaliseringen och spegla föreningars och digitala nätverks verksamheter över tid och i framtiden.

RÅDGIVNING OCH MEDLEMSBESÖK

Under 2018 har arkivförbundet genomfört en rad medlemsbesök för handledning samt bjudits in till olika kommunala kulturaktörer för rådgivning och nätverkande. Arkivförbundets personal har bland annat besökt Perstorps hembygdsförening för bedömning av arkiv och rådgivning till föreningsaktiva samt Gyllenstiernska Krapperupstiftelsen i Höganäs kommun för samtal om eventuellt uppdrag, arkivrutiner och arkivvårdsinsatser.

EXTERNA UPPDRAG

HÖGSKOLA OCH UNIVERSITET

Skånes Arkivförbunds samarbete med Institutionen för Kulturvetenskaper vid Lunds universitet har fortsatt även under 2018. Personalen har genomfört föreläsningar och workshops samt tagit emot studiebesök av studenterna som går ABM-mastersprogrammet, grundkursen i Arkivvetenskap samt Idé- och lärdoms historia och Etnologi.

LUNDS
UNIVERSITET

ARKIVPEDAGOGISK VERKSAMHET

ARKIVPEDAGOGIK FÖR SKOLAN

Under det gångna året har 440 skolelever från grundskolan och gymnasiet varit på studiebesök eller fått ett klassrumsbesök av Arkivförbundets arkivpedagog. 87 studenter har varit på studiebesök. I höstlovsaktiviteten "Med Gasta på upptäcktsfärd i arkivet" deltog närmare 200 barn. En stor del av det arkivpedagogiska arbetet har lagts på att slutföra projektet "Metodutveckling av kommunspecifika arkivpedagogiska resurser för Skånes skolor" som inleddes under 2017. Det har resulterat i ett nytt webbläromedel som fått namnet "Lokala källor från Skåne". I referensgruppen har 156 elever och 9 lärare från grundskolans högstadium och gymnasieskolan ingått.

SKOLPROGRAM

Arkivförbundet har under året som gått erbjudit skolprogram på flera olika teman för grundskolan, gymnasiet och Komvux.

Nyhet: Skolprogram på temat demokrati!

Från och med höstterminen 2018 erbjuder Arkivförbundet tre nya skolprogram på temat demokrati för högstadiet och gymnasiet. Samtliga program består av visning i arkivet och en workshop där eleverna får ta del av primärkällor på temat. Visning och workshop anpassas efter årskurs och önskemål. För workshopen kan skolklasserna välja på att: 1. Göra egna valaffischer eller demonstrationsplakat och prova på att rösta på olika sätt. 2. Arbeta med primärkällor på det valda temat tillsammans med instuderingsuppgifter. Tidsåtgång: 1,5 – 2 h (efter önskemål), gratis för skolor.

Utvikt valbroschyr: Folkpartiet i Kristianstad län 1936. Ur: Folkpartiet i Kristianstads läns arkiv.

Program 1: Kampen om allmän och lika rösträtt

I dag ser vi det som en självklarhet att vi i Sverige har allmänna val och folkomröstningar, men så har det inte alltid varit. I skolprogrammet "Kampen om allmän och lika rösträtt" får eleverna ta del av primärkällor från arkivet som kan berätta om vägen till politisk demokrati med allmän rösträtt i Sverige. I arkivet finns till exempel bevarade handlingar från ett antal rösträttsföreningar vid 1900-talets början. De kämpade för att alla myndiga kvinnor och män som försörjde sig själva skulle ha rösträtt.

Program 2: Val och politiska partier

Eleverna får ta del av källor från olika politiska partier, allmänna val och folkomröstningar genom tiderna, till exempel valaffischer, partiprogram, protokoll och fotografier. Källorna speglar demokratins utveckling i Sverige och olika politiska reformer som drivits fram. Eleverna får bland mycket annat ta del av material från Sveriges första folkomröstning "Önskar ni ett rusdrycksförbud?".

Program 3: Folkrörelserna - en del av det demokratiska genombrottet

Folkrörelserna var starkt bidragande faktorer till att demokratiseringen i Sverige utvecklades som den gjorde. Genom folkrörelserna har människor lärt sig mötesregler, att skriva protokoll, argumentera för sin sak och att sköta ekonomi och ha kontakter med myndigheter. I början av 1900-talet gick arbetarna samman och ställde krav på bättre arbetsvillkor och rösträtt oavsett kön och inkomst.

Gymnasiets favorit: Arkivstudier för gymnasiet

Det skolprogram som haft flest bokningar under året var "Arkivstudier för gymnasiet". Gymnasieelever har kommit till Arkivförbundet bland annat från Spyken och Katedralskolan i Lund. Arkivstudier för gymnasiet är ett program som genomförs i samarbete med Landsarkivet i Lund. Programmet innebär att eleverna vid ett första studiebesök får en introduktion till arkiv och sedan vid 3-4 tillfällen får komma tillbaka för att studera olika typer av originalkällor bland annat från Skånes Arkivförbund och Landsarkivet i Lund utifrån olika teman. Teman som erbjöds detta år var: Brott och straff, Sex och preventiv, Reklam samt Politiska partier och valmaterial. Arkivstudierna har resulterat i var sitt enskilt paper som varit en examinerad del av elevernas kurs i historia.

Grundskolans favorit: Skolan förr

Arkivförbundet har även haft mindre barn från grundskolan på besök. Det skolprogram som varit populärast för grundskolan under 2018 var "Skolan förr". Här kan särskilt nämnas ett samarbete som skett med Vårfruskolan i Lund. Vårfruskolan har firat 150-årsjubileum och fått särskild hjälp av Arkivförbundets pedagog med att lära sig mer om skolan förr. Skolans kulturombud har fått vägledning kring hur man kan arbeta med arkivmaterial i skolan och har lånat arkivväskan "Skolan förr". Som ett avslut kom eleverna i årkurs 3 på studiebesök till Arkivförbundet för att lära sig ännu mer om temat. Varje årskurs på skolan har arbetat med olika årtionden från 1860 – idag. Elevernas arbete presenterades vid en vernissage den 9 januari (2019) då även skolans 150-årsdag firades.

Med Gasta på upptäcktsfärd i arkivet. Foto: Anna Ketola.

HÖSTLOVSPROGRAM – MED GASTA PÅ UPPTÄCKTSFÄRD I ARKIVET

På höstlov kunde skollovslediga barn i åldern 5-9 år ännu en gång träffa det snälla arkivspöket Gasta. Liksom föregående höstlov fick barnen följa med Gasta på upptäcktsfärd in i arkivet där hon berättade om barn från förr. Barnen fick bland annat lära känna Torsten som var med i Lunds första skridskoklubb vid slutet av 1800-talet och Henrietta som går på Allhelgonaskolan i Lund på 1920-talet. I verkstaden fick barnen prova på att skriva med stålpena och bläck samt göra egna roliga spök-, pumpa- och fladdermusfigurer. Närmare 200 barn följde nyfiket med Gasta på upptäcktsfärd under årets höstlovsprogram.

PROJEKT - FÖRMEDLING

Under 2018 har Skånes Arkivförbund beviljats projektmedel från Region Skånes Kulturnämnd för två projekt inom fältet förmedling.

Metodutveckling av kommunspecifika arkivpedagogiska resurser för Skånes skolor

I samband med terminsstarten ht 2018 publicerade Arkivförbundet ett nytt webbläromedel – "Lokala källor från Skåne" på vår webbplats www.skanearkiv.se. Den tänkta målgruppen är gymnasiet och högstadiet men det går även att använda i andra lärandemiljöer såsom till exempel studiecirklar och workshops. Mål med "Lokala källor från Skåne" är att erbjuda högstadie- och gymnasieskolan lättillgängliga arkivkällor att arbeta med direkt i klassrummet.

Läromedlet är ett resultat av projektet "Metodutveckling av kommunspecifika arkivpedagogiska resurser för Skånes skolor" och utvecklat med hjälp av projektmedel från Region Skåne, Klippans kommun och Utbildningscentrum i Örkellunga. Studiematerialet har tagits fram i samarbete med lärare och elever samt lokala arkiv i Klippans, Örkellunga och Simrishamns kommun. Ett långsiktigt mål är att webbläromedlet ska innehålla källor med tillhörande studiematerial för samtliga av Skånes 33 kommuner.

I skapandet av läromedlet har lärare och elever varit delaktiga som dialog-, test- och referenspartners. Referensgruppen har bestått av lärare och elever från gymnasieskolan Utbildningscentrum i Örkellunga, gymnasieskolan Åbyskolan och högstadieskolan Ljungbyhedskolan i Klippan samt högstadieskolan Korsavadskolan i Simrishamn. Utöver detta har samarbete skett med Simrishamns kommunarkiv och Arbetarrörelsens arkiv i Örkellunga.

Läromedlet har en tydlig koppling till läroplanerna, framför allt för ämnet historia. Källorna kommer från Skånes Arkivförbunds samlingar och från lokala förenings- och kommunarkiv. De har sin utgångspunkt i demokratiseringsprocessen i Sverige under 1800- och 1900-talet. Källorna är ordnade kommunvis och till varje källa finns ett studiematerial med frågor som fungerar som en ingång för att ta sig an och fördjupa sig i källorna. Genom att arbeta med källorna får eleverna möjlighet att ta del av lokala källor från sin egen hemkommun och träna sin förmåga att använda och kritiskt granska, tolka och värdera källor. Detta är en förmåga som framhålls såväl i grundskolans som gymnasieskolans läroplaner.

Elever i klass Na 15 från Åbyskolan i Klippan arbetar med "Lokala källor från Skåne". Foto: Matias Carlson.

Om demokrati på mikronivå för nyanlända

Under perioden januari – juni genomförde Skånes Arkivförbund pilotstudien "Om demokrati på mikronivå för nyanlända – Metodutveckling av arkivpedagogisk verksamhet riktad till nyanlända". Studien var finansierad av Region Skåne och gjordes i samarbete med företaget Giraffa i Staden. Syftet var att i samarbete med Giraffa i Staden utnyttja deras tidigare pedagogiska erfarenhet och vårt unika källmaterial för att gemensamt utveckla en arkivpedagogisk metod riktad till nyanlända. Temat för projektet var rösträttens utveckling och handlade om hur Sverige har utvecklats till det demokratiska samhälle som vi har i dag.

Bild från workshop inom ramen för projektet Demokrati på mikronivå för nyanlända. Foto: Marsanna Petersen.

I projektet genomförde vi tre workshoppar. Workshop 1 och 2 ägde rum hos Studieförbundet Vuxenskolan i Malmö där Fridhems och Skurups folkhögskolor tillsammans driver ett etableringsprogram för nyanlända. Den sista workshoppen ägde rum hos Skånes Arkivförbund på Arkivcentrum Syd.

I workshop 1 arbetade deltagarna med att göra en tidslinje över rösträttens utveckling utifrån några faktakort som Giraffa i Staden hade producerat. Många överraskades av att kvinnor inte alltid fått rösta och att enbart välbärgade och folk som betalade skatt tidigare fick rösta i Sverige. I workshop 2 var temat rörelser och kampen för lika och allmän rösträtt. Här gick vi djupare in på vilka rörelser som har haft betydelse för att vi fått allmän och lika rösträtt i Sverige. Deltagarna fick också prova på att bilda egna föreningar för att arbeta med frågor som de tyckte var viktiga. I den sista workshoppen på Arkivcentrum Syd fick deltagarna arbeta med olika sorters valpropaganda samt prova på att rösta. De fick också en rundvisning i vårt arkivmagasin vilket för många var en upplevelse i sig eftersom de aldrig tidigare hade besökt ett arkiv och inte hade en klar bild av vad det var för institution.

Ett tydligt resultat i projektet var att deltagarna inte enbart lärde sig mycket om svensk historia utan också tränade på svenska språket. De fick lära sig många nya ord om politik och samhälle som de inte vanligtvis stöter på i vardagen. Deltagarna var mycket engagerade och projektet fick positivt omdöme i deras muntliga och skriftliga utvärderingar.

Genom projektet har Skånes Arkivförbund nått en ny målgrupp och även utarbetat nytt pedagogiskt material. Det har också lett till att institutioner som arbetar med nyanlända som vi tidigare inte varit i kontakt med, självmant vänt sig till oss och gjort studiebesök. Tidningen Sydsvenskan besökte den sista workshoppen hos Skånes Arkivförbund och gjorde ett större reportage om projektet som på detta sätt spreds i media och blev känt för allmänheten.

ÖVRIG UTÅTRIKTAD VERKSAMHET

PROGRAMVERKSAMHET

Skånes Arkivförbund medverkar i ett gemensamt program för verksamheterna på Arkivcentrum Syd. En av de centrala punkterna för den gemensamma programverksamheten är öppna seminarier för allmänheten. Dessa går under namnet Onsdagscaféer och infaller varannan onsdag under vår och höst. Verksamheten skapar en god möjlighet för alla ingående arkivorganisationer och myndigheter att presentera sin verksamhet med föredrag och visningar.

Den 21 november höll Caroline Lind, arkivpedagog från Skånes Arkivförbund, onsdagscaféet med titeln "Simmande sjuksköterskor och Den Shinglande Ligan – Gobitar från Arkivförbundets samlingar" för 52 åhörare. I samband med Arkivförbundets 25-årsjubileum presenterades i detta föredrag några guldorn ur Arkivförbundets samlingar däribland Elin Siggebos privatarkiv, Äldre simmande sjuksköterskors förening, Den shinglade ligan och Nils Knutssons arkiv.

Den Shinglade Ligans 35-årsjubileum hemma hos Soberg (Ingrid Nyström). Foto: Jägerstens foto i Örebro.

Jubileumsseminarium

25 november arrangerades ett jubileumsseminarium för allmänheten på Arkivcentrum Syd. Samtidigt hade vi release av vår nya bok "Mitt 70-tal – Personliga berättelser om 70-talet". Redaktör, Marsanna Petersen, från Skånes Arkivförbund höll ett föredrag om boken och Cecilia Fredriksson, etnolog och professor vid Institutionen för service management och tjänstvetenskap vid Lunds universitet, höll ett föredrag om 70-talets konsumtionsmönster och kultur på 70-talet. Arrangemanget var omtyckt och besöktes särskilt av författarna till boken och deras anhöriga. Skånes Arkivförbund bjöd på rulltårter och arrangemanget hade 50 besökare.

UTSTÄLLNINGAR

I Arkivcentrum Syds entré visas gemensamma utställningar på olika tema. Utställningarna är ett samarbete mellan de olika institutionerna och de innehåller spännande arkivdokument och föremål från flera av Arkivcentrums aktörer.

Gemensam utställning för ACS: Arkivens dag-utställning på temat Fest och glädje!

Utställningen "Fest och Glädje" hade samma titel som det nationella temat på årets Arkivens dag och invigdes på självaste Arkivens dag, den 10 november. Den gemensamma utställningen står framme till och med mitten av april 2019. Från Skånes Arkivförbund visas handlingar från Folkets Park AB i Lund, Hälsningsborgs kvinnliga gymnastikklubb, Arbetarrörelsens arkiv i Lundabygden, Landskrona MHF samt Eslövs scoutkår.

Månadens dokument

I entrén till Arkivcentrum Syd turas också de olika institutionerna om att varje månad visa upp ett dokument eller föremål under titeln "Månadens dokument". I september var det Arkivförbundets tur och vi valde att göra en liten utställning med nedslag i Skånes Arkivförbunds 25-åriga historia. I utställningen visades bland annat styrelsens och arbetsutskottets första protokollsbok (1993–1998) där det står skrivet om bildandet av "Skånes Arkivförening" tisdagen den 20 april 1993, på Fakiren i Lund. Utöver det visades även bland annat samtliga av Arkivförbundets utgivna publikationer i miniatyr.

Skånes Arkivförbund 25 år – jubileumsutställning

På Arkivförbundets medlemsforum den 21 april och på Arkivförbundets jubileumsseminarium den 25 november visades en särskild jubileumsutställning med fotografier från olika delar av verksamheten under de 25 år som gått.

STUDIEBESÖK OCH ARKIVFÖRBUNDETS KURSER

Utöver skolungdomar och studenter i den pedagogiska verksamheten samt deltagare i kursverksamheten har ytterligare 514 personer i större och mindre grupper från medlemsorganisationer, representanter från föreningar och organisationer, kommuner samt samarbetspartners och kollegor lokalt, regionalt samt nationellt besökt arkivet.

STUDIEBESÖK OCH KURSER

- 19/1 Studiebesök. Grundkursen i arkivvetenskap. Lunds universitet, 16 deltagare.
- 30/1 Studiebesök av Malmö Frimurarsamhälle, 2 personer.
- 8/2 Studiebesök av Folkhögskolan Hvilan, 2 personer.
- 14/2 Studiebesök av Skånes Dövas Pensionärsförening, 18 deltagare.
- 14-15/3 Studiebesök, seminarium och årsmöte av Föreningen Sveriges Länsarkivarier, 13 deltagare.
- 26/3 Studiebesök. Grundkursen i etnologi. Lunds universitet, 8 deltagare.
- 11/4 Studiebesök av Stiftelsen Skånes framtid, 1 person.
- 18/4 Studiebesök från Idé- och lärdomshistoria, "Verkstadskursen", Lunds universitet, 4 deltagare.
- 3/5 Grundkurs: Ordning och Reda, Lund, 12 deltagare.
- 5/9 Onsdagscafé Samuel Thelin: Välkommen till Sverige. Samarr. Skånes Hembygdsförbund. 54 deltagare.
- 7/9 Studiebesök från ABM-mastersprogrammet. Lunds universitet, 38 deltagare.
- 25/10 Grundkurs: Ordning och reda, Lund, 13 deltagare.
- 12/11 Studiebesök. Grundkursen i etnologi. Lunds universitet, 10 deltagare.
- 15/11 Studiebesök av Malmö frimurarsamhälle, 5 deltagare.
- 21/11 Studiebesök från Idé- och lärdomshistoria, "Verkstadskursen", Lunds universitet. 5 personer.

FÖREDRAG OCH SEMINARIER:

- 18/1 Föreläsning om arkivförmedling av Anna Ketola för grundkursen i arkivvetenskap, Lunds universitet, 10 deltagare.
- 23/3 Föreläsning med titeln "Introduktion till arkivpedagogik" av Anna Ketola för ABM-mastersstudenter, Lunds universitet, 20 deltagare.
- 10/4 Workshop 1 av Marsanna Petersen inom projektet "Om demokrati på mikronivå för nyanlända – Metodutveckling av arkivpedagogisk verksamhet riktad till nyanlända", Studieförbundet Vuxenskolan, Malmö, 20 deltagare.
- 8/5 Föreläsning av Caroline Lind, "Arkivpedagogik i praktiken", ABM-mastern, 12 deltagare
- 16/5 Föreläsning av Caroline Lind, "Livslångt lärande", ABM-mastern, 8 deltagare
- 29/5 Workshop 2 av Marsanna Petersen inom projektet "Om demokrati på mikronivå för nyanlända – Metodutveckling av arkivpedagogisk verksamhet riktad till nyanlända", Studieförbundet Vuxenskolan, Malmö, 26 deltagare.
- 26/6 Workshop 3 av Marsanna Petersen inom projektet "Om demokrati på mikronivå för nyanlända – Metodutveckling av arkivpedagogisk verksamhet riktad till nyanlända", Arkivcentrum Syd, 26 deltagare.
- 26/9 Föredrag av Anna Ketola "Om arkivlandskapet och Skånes Arkivförbund" vid Skånes hembygdsförbunds kretsmöte i Kjugeskull, Kristianstads kommun, 20 deltagare.
- 10/10 Seminarium: Kulturarv och Folkbildning. Samarr. Med Skånes Hembygdsförbund och Studieförbundet Vuxenskolan. 40 deltagare.
- 13/10 Bokbord under Skånska bokmässan, Arkivcentrum Syd. Arr. Skånes Hembygdsförbund och Författarcentrum Syd. Ca 50 deltagare.
- 25/10 föredrag under SPF ordförandekonferens, Lund. Ca 120 deltagare.
- 21/11 Onsdagscafé på Arkivcentrum Syd "Simmande sjuksköterskor och Den Shingla Ligan – Gobitar från Skånes Arkivförbunds samlingar", föredrag av Caroline Lind, 52 åhörare.
- 25/11 Föredrag av Marsanna Petersen om boken "Mitt 70-tal. Personliga berättelser om 70-talet" i samband med att boken släpptes, Arkivcentrum Syd, 50 deltagare.
- 9/11 Föreläsning av Anna Ketola, "Enskilda arkiv", ABM-mastern, Lunds universitet, 10 deltagare.
- 25/11 Jubileumsseminarium och bokrelease av Mitt 70-tal, Arkivcentrum Syd, Lund, 50 deltagare.

MEDLEMSFORUM

I anslutning till Arkivförbundets årsmöte den 21 april arrangerade vi som vanligt ett Medlemsforum med ett halvdagsprogram. Samtidigt tog vi också tillfället i akt att uppmärksamma Arkivförbundets 25-årsjubileum.

Charlotte Hagström, lektor i etnologi och arkivvetenskap vid Lunds universitet höll födraget "Vardagsliv". Hon framhöll betydelsen av att dokumentera vardagen och visade exempel på hur hon i sin egen forskning arbetar med detta. Hon berättade bland annat om sitt projekt "Cykeln och friheten" som fokuserar på olika aspekter av cykling. Arkivförbundets verksamhetschef Anna Ketola gav en historisk tillbakablick över Skånes Arkivförbunds verksamhet under de 25 år som gått. Ordförande Mats Hemfrid talade om vad Arkivförbundet vill de kommande 25 åren. Bland annat uppmärksammade han digitaliseringen av vardagen och hur det leder till att vi på arkiven måste hitta nya sätt att få in arkiv. Under dagen kunde besökarna även titta på en liten jubileumsutställning med fotografier från olika delar av Arkivförbundets verksamhet under de 25 år som gått.

ARKIVENS DAG 2018

Regional samordning

Skånes Arkivförbund har sedan Arkivens dag genomfördes för första gången (1998) fungerat som regional samordnare i Skåne. Enligt vår verksamhetsplan ska Arkivförbundet prioritera sina insatser i den regionala samordningen av arrangemang i Skåne. Arkivförbundet har under året representerat Skåne vid två nationella samordningsmöten. Arkivförbundet har även varit distributör av de nationella "Arkivkaramellerna" som förmedlats till beställande arrangörer runt om i landet.

Inom ramen för den regionala samordningen arrangerade Arkivförbundet ett regionalt nätverksmöte den 19 september där arrangörer från Skåne samlades. Deltagarna diskuterade tillsammans årets nationella tema och fick inspiration av varandra. Utöver det så kom Petra Nyberg från Landsarkivet i Lund/Riksarkivet med matnyttig information om den nationella hemsidan för Arkivens dag. Hon berättade bland annat hur arrangörer själva kan anmäla sitt arrangemang via webbformulär som finns på webbsidan. Slutligen höll Patrik Sandgren från Folklivsarkivet med Skånes musiksamlingar en kort presentation om hur man kan gå tillväga för att skapa ljud- och bildspel.

På Arkivförbundets webbplats förmedlades under hösten information till arrangörer och marknadsfördes program vid lokala aktiviteter.

Resultaten av den årliga enkätundersökningen inom ramen för Arkivens dag i Skåne visar att antalet arrangemang är ungefär detsamma som föregående år. Vi kan dock glädjande se en ökning av antalet besökare till de aktiviteter och arrangemang som erbjuds. Som ett led i Skånes Arkivförbunds strategi att dels utöka resurser för ett ökat stöd till arrangörer runt om i Skåne, och dels för att utveckla synligheten av Arkivförbundets resurser, valde vi liksom föregående år att medverka i två olika arrangemang under Arkivens dag lördag 10 november. Årets nationella tema var *Fest och glädje*.

Arkivens dag på Arkivcentrum Syd

I årets arrangemang på Arkivcentrum Syd medverkade Skånes Arkivförbund tillsammans med Folklivsarkivet med Skånes musiksamlingar, Skånes hembygdsförbund, Landsarkivet i Lund, Lunds stadsarkiv, Lunds universitetsarkiv, Biologiska museet, Lunds kyrkohistoriska arkiv, Regionarkivet i Skåne, Universitets biblioteket, Institutet för språk och folkminnen (ISOF, samt släktforskarorganisationerna Skånes Släktforskarförbund, DIS-syd och Lunds släktforskarförening.

Arrangemanget samordnades av Skånes Arkivförbund. Årets arrangemang hade ett besöksantal som slog rekord ordentligt jämfört med tidigare års arrangemang på Arkivcentrum Syd. Totalt 650 besökare kom denna lördag vilket kan jämföras med att det normalt brukar komma mellan 200–300 besökare. Besökarna bjöds på rundvisningar i våra magasin, föredrag, kortkurser i släktforskning, utställningar, kaffeservering, familjeverkstad, bokförsäljning och mycket annat. Cirka 160 besökare gick på visningar.

Besökarna kunde ta del av fyra olika föredrag: "Livet är en fest – musikälskarens motsättningar" av Kalle Lind, diversearbetare i kulturbranschen, "Fest och glädje – Dans och danskultur i 1700- och 1800-talens Sverige" av Eva Helen Ulvros, professor i historia vid Lunds universitet, "Från mellankrigstiden till kalla kriget och järnridåns fall" av Anna Svenson, tidigare chef vid Nationernas förbunds arkiv i Genève och Open Society Archives i Budapest samt "Har glädjen en historia? – Historiska idéer om glädje och skratt" av Kristiina Savin, forskare i idé- och lärdomshistoria vid Lunds universitet. Kalle Linds föredrag blev fullsatt med 130 personer. Till de andra tre föredragen kom i genomsnitt 90 personer per föredrag.

I Arkivens dag-utställningarna (som står kvar på ACS fram till april 2019) visar Skånes Arkivförbund material från Folkets park AB i Lund, Hälsningsborgs kvinnliga gymnastikklubb, Arbetarrörelsens arkiv i Lundabygden, Landskrona MHF samt Eslövs scoutkår.

Arkivens dag på Arkivcentrum Syd samlade rekordmånga deltagare 2018. Foto: Madelene Svensson.

Arkivens Dag på Vellinge bibliotek och Skanörs bibliotek

Arkivens dag i Vellinge kommun arrangerades på Vellinge bibliotek och Skanörs bibliotek. Arkivförbundet var med och samordnade på båda platserna och på själva dagen var vi med fysiskt på Vellinge bibliotek. Samarrangörer i Vellinge var: Oxie härads hembygdsförening, Skånes Arkivförbund, Skånes Näringslivsarkiv, Söderslätts släkt- och hembygdsforskarförening, Vellinge bibliotek, Vellinge fotoklubb och Vellinge kommunarkiv. Det kom totalt 187 besökare till Vellinge bibliotek den dagen och på programmet stod: Bildspel och foto med innehållet bildspelet "100 år i Vellinge", filmen "Marknadsdagar i Vellinge" följt av filmen "Bröddarps mölla". Arrangemanget erbjöd även besökarna bokbord, utställningar, presentation av föreningarnas verksamheter och pysselhörna för hela familjen samt släktforskning i databas. I utställningarna visade Arkivförbundet material från Falsterbo golfklubb samt kring Arkivförbundets egna 25-årsjubileum. Arkivförbundet höll även i pysselhörnan för hela familjen där barnen kunde prova på att skriva med stålpena och bläck, göra girlander och pappersblommor av silkespapper som man dekorerade spettekakorna med förr i tiden.

Caroline Lind och Vellinges kommunarkivarie Emil Ahlbertz. Foto: Ebba Stenson

PUBLICERING

MITT 70-TAL – PERSONLIGA BERÄTTELSE OM 70-TALET

I november gav Skånes Arkivförbund ut boken "Mitt 70-tal – Personliga berättelser om 70-talet". Boken bygger på minnesinsamlingen "Minns ditt 70-tal" som Arkivförbundet genomförde 1998. Många skrev in till oss och i boken har 17 berättelser från författare i olika generationer valts ut. Boken innehåller vardagliga och allmänna upplevelser kring hur det är att vara barn, ung och vuxen på 70-talet. 70-talet som brytningspunkt mellan gammalt och nytt speglas i berättelserna som på ett mångfacetterat vis tar oss tillbaka till detta årtionde. Berättelserna utspelar sig runtom i hela Skåne och täcker därför över länet i stort. Boken är illustrerad med många fina tidstypiska foton som författarna har skickat in till oss och är rik på 70-talsbilder. Boken kostar 195 kr och kan beställas hos Skånes Arkivförbund.

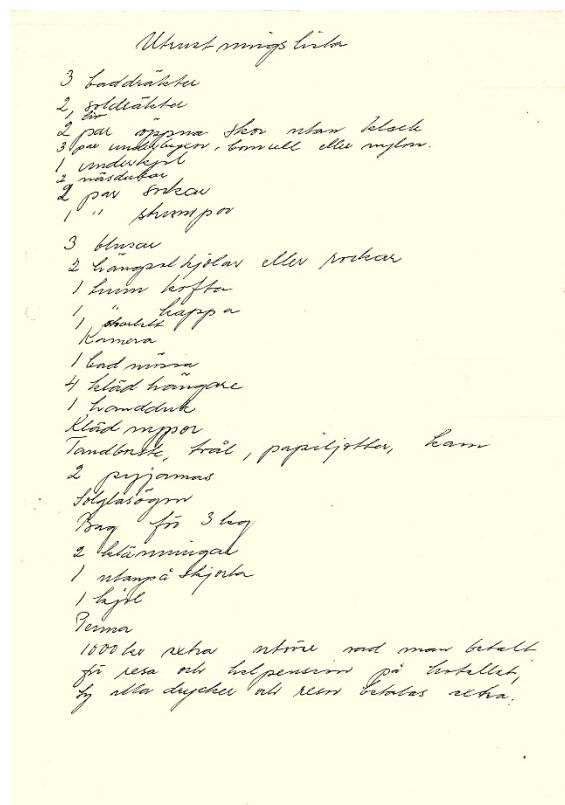
Bild: Ur fotoalbum av Karin Nilsson. Mitt 70-tal.

WEBBPLATS: WWW.SKANEARKIV.SE

Målsättning för Skånes Arkivförbunds webbplats är att den ska fungera som informationsresurs för medlemmar, blivande medlemmar, forskare, studenter, lärare och elever samt andra intresserade av Arkivförbundets verksamhet. Webbplatsen är ett viktigt forum för marknadsföring av organisationens verksamhet och modellen är att webbplatsen ska ha en tydlig struktur, ljus och luftig layout med mycket bilder i huvudsak från verksamheten, lättfattliga texter och tydliga hänvisningar.

Uppdatering på webbplatsen sker kontinuerligt och som ett nytt inslag på vår hemsida har Skånes Arkivförbund infört "Ur samlingarna" där vi varje månad berättar om ett arkivmaterial som engagerat oss eller kopplar bevarade arkivhandlingar eller arkivbildare till ett aktuellt sammanhang. I år har vi publicerat och skrivit om bevarat arkivmaterial från missions- och väckelserörelser, ABF och studiecirkel, Hembiträdesföreningen i Lund, Elin Sigebos privatarkiv, Arbetarringen i Lund, Föreningen De gamlas sommarhem Lundagården, Äldre simmande sjuksköterskors förening, rösträttsföreningar, målerifirman E Jeremiassons eftr. William Persson och flickklubben Den shinglade ligan. Månadens dokument är ett bra sätt att visa fram våra mångfacetterade samlingar och sprida berättelser om dem. Ursprungligen var detta ett initiativ vi tog som led i vårt 25-årsjubileum men vi har beslutat att fortsätta med Månadens dokument även i 2019.

Ur samlingarna: Packningslista för charterresa till Rimini, Italien 1964. Ur: Elin Sigebos privatarkiv.

Under våren uppdaterades webbplatsen också med särskild information rörande Medicinhistoriska boksamlingen som deponerats av Region Skåne, samt sidorna för Arkivförbundets pedagogiska verksamhet kompletterades och aktualiserades samt anpassades för ökad tillgänglighet.

Under 2018 hade webbplatsen 2768 registrerade besök och 137 sidrubriker visades c:a 16 800 gånger. Antalet besökare har minskat något men antalet sidvisningar har ökat och genomsnittstiden är lite över 3 min/besök. Mest besökt utöver Arkivförbundets huvudsida är undersidan om Arkivförbundet, kontaktuppgifter, sidorna där man kan söka i våra arkivsamlingar, om Arkivförbundets aktiviteter och program samt sidan för vårt nya pedagogiska webbläromedel "Lokala källor från Skåne".

FACEBOOK

Arkivets facebookside ska fungera som informationsresurs för medlemmar, blivande medlemmar, forskare, studenter, lärare och elever samt andra intresserade. Arkivförbundet anser att Facebook är ett viktigt forum för i första hand marknadsföring av verksamheten. Facebooksidan ska komplettera webbplatsen och innehålla referat från verksamheten, information om program och marknadsföring av webbplatsen. Sidan kan också användas för förmedling av extern information som är av intresse för Arkivförbundets verksamhetsfält.

Under 2018 har Skånes Arkivförbund varit aktiva på Facebook med 66 inlägg med en spridning på 16 250 registreringar jämfört med 34 inlägg och 11 972 registreringar 2017. I slutet av december 2018 hade sidan 459 följare vilket är 78 fler än december 2017. I och med att Skånes Arkivförbund gjort fler inlägg och fått en mer aktiv Facebookside får vi fler följare. Vår ambition är att fortsätta detta arbete.

PRESS OCH PUBLICERING

Marsanna Petersen (red). "Mitt 70-tal. Personliga berättelser om 70-talet." Skånes Arkivförbund. Lund, 2018.

Charlotte Hagström och Anna Ketola (red): "Enskilda arkiv". Studentlitteratur. Lund, 2018.

"I arkivet får nyanlända lära sig om demokrati". Artikel i Sydsvenskan 27 juni om projektet "Om demokrati på mikronivå för nyanlända - Metodutveckling av arkivpedagogisk verksamhet riktad till nyanlända".

"De mest händelserika åren av mitt liv". Artikel i Hallå, Höganäs om "Mitt 70-tal".

"Skånes Arkivförbund: Arkivpedagogen ett stöd för föreningslivet". Artikel i Bygd och Natur 3/2018.

SLUTORD

Verksamhetsåret har präglats av förbundets 25-årsjubileum. Flera aktiviteter riktade till både allmänhet och medlemmar har genomförts, till exempel månadens arkivbild på hemsidan och utgivande av boken Mitt 70-tal. Antalet medlemmar har ökat under året.

Föreningslivet kommer i ökad utsträckning att digitaliseras och förstudien Gång gång på nätet visar hur vi kan arbeta med att bevara digitalt material. Den påbörjade digitaliseringen av befintligt arkivmaterial kommer att öka tillgängligheten till detsamma.

Det överskott som uppstod 2017, till stor del på grund av ändrade redovisningsprinciper, har precis som planerades använts till publiceringen av boken Mitt 70-tal. Extra personal har anställts för att arbeta med samlingarna och komma ikapp med eftersläpningen som uppstod under 2017. En väl fungerande grundverksamhet är viktig för att kunna bevara och tillgängliggöra det kulturarv som förvaras av Skånes Arkivförbund.

Styrelsen vill avslutningsvis rikta ett stort tack till våra medlemsorganisationer och enskilda medlemmar samt inte minst till vår mycket duktiga, engagerade och kunniga personal. Vi vill också rikta ett varmt tack till Region Skånes Kulturnämnd och till kommunerna Helsingborg stad, och Landskrona, Lomma, Lund, Osby och Skurup för bidrag till verksamheten. Vi är dessutom tacksamma för det goda samarbete vi i en rad sammanhang haft med Skånes Hembygdsförbund och Institutionen för kulturvetenskaper vid Lunds universitet samt alla organisationer och institutioner vid Arkivcentrum Syd och andra arkiv och kulturarvsorganisationer och institutioner i Skåne, Sverige och Norden. Ni har alla bidragit till att Arkivförbundets verksamhet har kunnat genomföras med sådan framgång under 2018.

Lund mars 2019

För styrelsen

Mats Helmfrid
Ordförande

MEDLEMMAR 2018

ARKIVFÖRENINGAR

Arbetarrörelsens arkiv i Landskrona
Arbetarrörelsens arkiv i Trelleborg
Arbetarrörelsens arkiv i Örkelljunga
Arbetarrörelsens arkiv i Skåne, Malmö
Folkrörelsearkivet i Helsingborg
Folkrörelsearkivet i Kristianstad
Folkrörelsearkivet i Ängelholm
Föreningen Idrottsarkivet i Helsingborg
Lokalhistoriska arkivet i Hässleholm
Skånes Näringslivsarkiv

ÖFFENTLIG FÖRVALTNING

Båstads kommunarkiv
Folklivsarkivet med Skånes musiksamlingar
Helsingborgs Stadsarkiv
Hovdala slott
Hässleholms kommunarkiv
Hörs kommunarkiv
Kristianstads kommunarkiv
Kävlinge kommunarkiv
Landsarkivet i Lund
Lomma kommuns centralarkiv
Lunds Stadsarkiv
Malmö Stadsarkiv
Simrishamns kommunarkiv
Staffanstorps kommunarkiv
Trelleborgs kommunarkiv

HEMBYGDSFÖRENINGAR OCH

LOKALHISTORISKA

MUSEER/SÄLLSKAP

Billesholmstraktens Hembygdsförening
Frosta Härads Hembygdsförening
Föreningen för fornminnes- och hembygdsvård i
Sydöstra Skåne
Föreningen Frenningeboken
Föreningen Gamla Båstad
Föreningen Gamla Lund
Föreningen Gamla Trelleborg
Gärds Härads Hembygdsförening
Göinge Hembygdsförening
Ivetofta Hembygdsförening
Kvidinge sockens Hembygdsförening
Mölle By- och Kulturförening
Perstorps Hembygdsförening – **NY**
Riseberga Färingtofta Hembygdsförening
Torna Härads Hembygdsförening
Västra Göinge Hembygdsförening

Västra Torups Hembygdsförening
Ängelholms Hembygdsförening

RIKSORGANISATIONER

Classic Mustang Club Sweden
Equmeniakyrkan
Frälsningsarméns HK
Gammaldansarnas Riksförbund
IMMI Branschorganisation
Rotary Norden
Svenska Arabhästförening
Sv. Service- och Signalhundsförbundet

REGIONALA, LÄNS- OCH

DISTRIKTSORGANISATIONER

ABF Skåne
Afasiföreningen i Skåne län
Blodsjukas förening i Södra Sjukvårdsregionen
Byggnads i Skåne
Celeakiföreningen i Skåne län
Centerpartiet Skåne
DHR Skåne läns distrikt
Diabetesföreningen Skåne län
Distriktsstyrelsen Soc.dem. för Tro och Solidaritet
EFS i Sydsvrige
Fastighetsanställdas förbund Region Syd
Folkdansringen, Skåne
Folkhögskolan Hvilan
Föreningen Resurscentrum för kvinnor i
Skåne/Winnet
Skåne
Föreningen Skånska Möllor
Författarcentrum Syd
Försvarsutbildarna, Skåne
GS avdelning 1, Västra Skåne
Hela Människan i Skåne och Blekinge
Hela Sverige ska Leva, Skåne – **NY**
Husmödrarna Skåne
Hyresgästföreningen Region Södra Skåne
IOGT-NTO Juniorförbund Distrikt Skåne
Kommunalförbundet Sydarkivera
Kommunförbundet Skåne
Liberalerna Skåne
Lunds stifts Kyrkomusikerförening
Malmö-Ystad Skyttekrets – **NY**
Medborgarskolans Skånedistrikt
MHF Region Skåne
Museiföreningen Skånska Järnvägar
Naturskyddsföreningen i Skåne
NBV Skåne

Riksteatern Skåne
Rädda Barnens distrikt i Skåne
Röda Korset Region Syd
Sensus region Skåne-Blekinge
SISU Skåne
Skåneländska Gastronomiska Akademien
Skånes distrikt av IOGT-NTO
Skånes Dövas Länsförbund
Skånes Hembygdsförbund
Skånes Konstförening
Skånes Nykterhetsförbund
Skånes Orienteringsförbund
Skånes Scoutdistrikt av Nykterhetsrörelsens
Scoutförbund
Skånes Släktforskarförbund
Skånes Spelmansförbund
Skånska Akademien
SPF Seniorerna Skånedistriktet
Studieförbundet Bilda Syd
Studieförbundet Vuxenskolan Regionförbund
Skåne
Sydskånska Kennelklubben
Vision Centret i Malmö
Vita Bandet Skånedistriktet
Våra Gårdar Syd
Vårdförbundet, Skåne

EKONOMISKA ORGANISATIONER

Bostadsrättsföreningen Bommen Nr: 7, Lund
Bostadsrättsföreningen Själabodarna, Lund
Bostadsrättsföreningen Tre Högar
Bäverns Samfällighetsförening – **NY**
Böste Sommarstugeförening, Västra Torp ek.för.
Daggmaskens Förskola
Fiddevången vägförening, Falsterbo
Folke Ljungdahls stiftelse
Folkets Hus, Lund
Företags-MIX i Eslöv, ek. för. – **NY**
Föräldraföreningen vid Östra Torn
Montessorigrundskola
Föräldrakooperativet Kossan, Lund
Hövdingen Strutharald Samfällighetsförening
Karin och Johanna Anderssons stiftelse – **NY**
Ljungens Villaägareförening, Höllviken – **NY**
Lunds Studentskegård
Montelinska stiftelsen – **NY**
Månteatern Ekonomisk förening
Näsby Samfällighetsförening
Rättshjälpskassan Standard
Stadskällarens Samfällighetsförening
Stenålderns Samfällighetsförening
Stiftelsen De Lekande Barnens Fond
Stiftelsen Skåneländska Flaggans Dag
Teggerstiftelsen

LOKALA FÖRENINGAR

Anti Handikapp i Lund
Centrumkyrkan i Bjuv
Delta Kappa Gamma, Delta Malmö-Lund
DHR Malmöavdelningen
EFS-Kyrkan i Ängelholm
EFS Missionsförening i Lund
EFS Missionsförening i Staffanstorps
Equmeniakyrkans församling i Furulund
Equmeniakyrkan i Höör – **NY**
Equmeniakyrkan i Limhamn
Eslöv-Sallerup Rotaryklubb
Eslöv Biståndscenter/Erikshjälpen
Eslövs Fotoklubb
Eslövs Scoutkår
Estniska föreningen i Lund
Falsterbo Golfklubb
Hela människan i Malmö
Flommens Golfklubb
Folkdanslaget Lundagillet
Frälsningsarmén i Helsingborg
Frälsningsarmén i Limhamn
Frälsningsarmén i Ystad
Föreningen för äldre vård och gerontologi, Lund
Föreningen Sirmiones Skeppslag
Hardeberga Bollklubb
Hörby UNF
Hörselskadades förening i Lund
Höör's Föreläsningsförening
IBK Lund
IFK Lund
IF Metall Sydvästra Skåne
Ingelstråde Missions- och Ungdomsförening
IOGT-NTO 51 Ängelholm - **NY**
IOGT-NTO 81 Fred och Endräkt, Hästveda – **NY**
IOGT-NTO 86 Hoppets Lycka, Klippan – **NY**
IOGT-NTO 247 Österlen
IOGT-NTO 358 Snapphanen, Osby
IOGT-NTO 1589 Lugnet, Lund
IOGT-NTO 2019 Kronan, Eslöv
IOGT-NTO 5607 Sydkusten
Kullabygdens diabetesförening
Landskrona Cykelklubb
Landskrona Kyrkliga Scoutkår
Landskrona Scoutkår av Nykterhetsrörelsens
Scoutförbund
Ljunghusens Golfklubb
LO-sektionen i Mellersta Skåne
Logen Kärnan nr 608, Helsingborg
Lund-City Rotaryklubb
Lund-Klosterns Rotaryklubb
Lunds Arbetarekommun
Lunds Bollklubb
Lunds Byggmästareklubb
Lunds Centerkrets
Lunds Diakoniförening

Lunds FN-förening
Lunds Husmodersförening
Lunds Kammarmusiksällskap
Lunds Kollonisters Centralförbund
Lunds Konståkningsklubb
Lunds Kvinnliga Gymnastikförening – **NY**
Lunds Orienteringsklubb
Lunds Släktforskarförening
Lunds Sorooptimistklubb
Lunds Zontaklubb
Läkaresällskapet i Lund
Lärarförbundet Malmö
Lärarförbundet Östra Göinge
Malmö-Limhamn Sorooptimistklubb
Malmö Frimurarsamhälle
Malmö Släktforskarförening
Malmö Sorooptimistklubb
Malmö Squash Rackets club
Maria loge nr 3 a P
Miljöpartiet De Gröna i Lomma
Mossängens Sommarstad
Musikfrämjandet i Kullabygden
Naturskyddsföreningen i Vemmenhögsbygden
Nevis Gymnastikförening
Näsby IF
Osby Socialdemokratiska Arbetarekommun
Polisområde Mellersta Skåne Seniorklubb
PRO Genarp
PRO Osby
Rädda Barnens lokalför. i Lund
S:t Knuts Rotaryklubb
S:t Lukas i Lund

S:t Lukas i Malmö
Scoutkåren Pilen, Malmö
Scoutkåren Vikingen, Ekeby
Simklubben Poseidon
Sjöstedtska släktföreningen
Släktför. Rusth. C. Sörensens o. M. Christensdotters
ättlingar
Smålands Gille i Lund
SPF Seniorerna Dalbybygden
SPF Seniorerna Goda Vänner Södra Sandby
SPF Seniorerna Lomma Södra
SPF Seniorerna Lund Centrum
SPF Seniorerna Lund Öster
SPF Seniorerna Lundakretsen
SPF Seniorerna Lundensis
SPF Seniorerna Stångby
SRF Lundabygden
Staffanstorps Cykelklubb
Studieförbundet Vuxenskolan Skåneland – **NY**
Svalorna Indien-Bangladesh
Sv. Kvinnors Vänsterförbund Lundavdelning
Sällskapet Lundaakademiker
Veberöds Tennisförening
Vinslövs Missionskyrka
Vision avd 281 Region Skåne
Vänskapens hus
Vänsterpartiet, Lund
Västerkyrkans församling i Lund
Västra Sommarstadens Koloniförening
Willands arrendatorförening
Östermalmkyrkan i Kristianstad

VERKSAMHETSPLAN 2019-2020

ORGANISATION OCH MEDLEMSVÅRD

Mål under perioden:

- Nätverksarbete i Skåne för att stärka verksamhetsområdet för enskilda arkiv.
- Utöka verksamheten kring medlemsvärvning genom riktade informationsinsatser till landskapets regionala verksamheter.
- Etablera och underhålla forum och plattformar för medlemskontakt och medlemsvård.
- Arbeta för ökat engagemang hos Skånes kommuner för bevarande av arkiv från enskild sektor.
- Aktivt medverka till att utveckla och etablera forum för samverkan och informationsutbyte med våra systerorganisationer i angränsande och närliggande regioner.
- Arbeta för ökad måluppfyllelse när det gäller Arkivförbundets strategiska planer för digitalisering, hållbarhet, tillgänglighet, mångfald och jämställdhet.
- Ta hänsyn till regional kulturplan för Skåne 2016-2019 i planering av Arkivförbundets verksamhet och aktivt medverka i processerna för efterföljande regionala kulturplan.
- Ta tillvara på de möjligheter som följer samboskapet med Skånes hembygdsförbund.

SAMLINGAR OCH DOKUMENTATION

Mål under perioden:

- Eftersläpning i förteckningsarbetet från 2017 och 2018 ska vara i fas under 2019.
- Äldre depositionsavtal ska följas upp för ökad anpassning till gällande lagstiftning rörande skydd av personuppgifter samt rutiner för hantering av foto och annat upphovsrättsskyddat material i samlingarna ska uppdateras och i förekommande fall upprättas.
- Strategi ska tas fram för uppföljning av medlemmars behov av förvaring av arkiv och tilläggsleveranser.
- I projektform undersöka vilka behov och önskemål som finns inom det skånska föreningslivet gällande arkivering nu och i framtiden, med särskilt fokus på digitalt material.
- Följa upp kvalitetsarbetet för Arkivförbundets digitala arkivdatabas "Skåneregistret" och arbeta för att arkivbildaruppgifter registreras i databasen från samtliga till Arkivförbundet anslutna arkivföreningar.
- Inventera befintlig minnessamling av uppteckningar samt utvärdera och vidareutveckla Arkivförbundets dokumentationsverksamhet.

- Inleda arbetet med digitalisering och konvertering av bevarat AV-material i samlingarna.
- Förberedelser för digitalisering och tillgängliggörande av Arkivförbundets affischsamling ska påbörjas.
- Undersöka möjligheten att tillgängliggöra Arkivförbundets referensbibliotek till en bredare publik.
- I projektform ordna, katalogisera och tillgängliggöra den deponerade medicinhistoriska boksamlingen från Helsingborg.
- Inom ramen för projektet *Rörelser i Skåne* påbörja inventerings-, informations- och programverksamheten i kommuner i södra Skåne (Skurup, Svedala och Trelleborg).

UTÅTRIKTAD- OCH FÖRMEDLINGSVERSAMHET

Mål under perioden:

- Fortsätta utveckla webbläromedlet "Lokala källor från Skåne" genom att komplettera med källor och studiematerial tills det finns för samtliga av Skånes 33 kommuner.
- Arbeta för ett varierat, intressant och angeläget programutbud för olika målgrupper.
- Vidmakthålla och arbeta vidare för ökat samarbete med universitets- och högskoleutbildningar i regionen.
- Vidareutveckla och etablera rutiner i det pedagogiska utbudet för verksamheter inom vård- och omsorg.
- Följa upp och underhålla kontakterna från projektet "Om demokrati på mikronivå" för målgruppen nya svenskar.
- Vara en aktiv deltagare i arrangemang kring "Arkivens Dag" och ta ett tydligt initiativ i det regionala samordningsarbetet inför evenemanget. Däribland att utöver medverkan i arrangemang på Arkivcentrum Syd också årligen genomföra samarrangemang i en lokal kommun i regionen.
- Upprätthålla en hög ambitionsnivå på Arkivförbundets webbplats och Facebooksida för ökad medlems- och brukarservice.
- Extra marknadsföringsinsatser av Arkivförbundets nyaste publikation "Mitt 70-tal. Personliga berättelser om 70-talet".
- Påbörja verksamhet för publicering av en egen skriftserie.